

Fellessak 2/21: Klagebehandling av vedtak om fastsetting av kvote for skadefelling av ulv 2021/2022

Innkomne klager

Foreningen Våre Rovdyr

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven (fvl.) § 28 har *parter og andre med rettslig klageinteresse* klagerett. Ved rettslig klageinteresse må klageren ha en viss tilknytning til saken, det vil si å ha interesser av slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta organisasjonens ideelle interesser de har som formål å verne om.

Det bemerkes at fvl. regler om klagebehandling skal følges, jf. rovviltforskriftens § 18. Det innebærer blant annet at underinstansen skal vurdere hvorvidt vilkårene for å ta klagen til behandling er oppfylt, jf. fvl. § 33 andre ledd siste punktum. Dersom vilkårene ikke er oppfylt, skal klagen avvises.

Sekretariatet anser at de registrerte klagerne alle har rettslig klageinteresse, og vil anbefale rovviltnemndene å ta klagene til behandling.

Klagefrist

Vedtak i fellessak 1/21 om skadefelling av ulv 2021-2022 ble fattet den 16. april og lagt ut på miljøvedtaksregisteret den 19. april. Enkeltvedtak kan påklages i medhold av fvl. kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Klagen ble fremsatt rettidig.

Hovedinnhold i klagen

Klagen gjengis ikke i sin helhet. Nedenfor refereres hovedanførselene. Klagen er vedlagt saksframlegget og begrunnelsen fremgår her. Konklusjon i klagen fra Foreningen Våre Rovdyr:

- Streifdyr er avgjørende for tilføring av nye gener, og genetisk status bør derfor være kartlagt før fellingstillatelse gis.
- Ulovlig jakt er ikke vurdert i vedtaket og bør tillegges vekt.
- Punktet om vurdering av ekstra kvoter må fjernes.

Nemndenes vedtak av 16. april 2021:

I. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4–6 ynglinger per år, hvorav 3 skal være helnorske ynglinger. Også ynglinger utenfor ulvesonen teller med. Ynglinger i grenserevir skal telle med en faktor på 0,5. I siste offisielle statusrapport fra bestandsovervåking av ulv, som er utgangspunkt for vurdering av beslutningsmyndighet, fremgår det at det var totalt 8,5 ynglinger i Norge, der grenserevir teller med en faktor på 0,5. Av disse var 6 i helnorske revir.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. §§ 4, 7, og 8 i rovviltforskriften.

II. Kvote for betinget skadefelling

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå på husdyr, tamrein eller annen eiendom, og skal rette seg mot bestemte individer. Kvoten for betinget skadefelling settes på et nivå som gjør at den er tilstrekkelig for å håndtere akutte skadefellingssituasjoner. Ut fra dokumentasjon om bestandssituasjonen for ulv, basert på oppdatert kunnskap per 15. mars 2021, og basert på erfaringer rundt skadesituasjoner med ulv tidligere år, finner rovviltnemndene at det bør fastsettes en kvote for betinget skadefelling på 10 ulver for å forebygge betydelige skader på husdyr og tamrein i perioden 1. juni 2021 – 15. februar 2022.

Et uttak gjennom betinget skadefelling på inntil 10 ulver vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009, jf. § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005.

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Rovviltnemndene anser at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkninger på naturmiljøet i denne saken, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, kommer derfor ikke til anvendelse. Nemndene anser at en kvote på 10 dyr ikke vil påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. § 10. Hensynet til differensiert forvaltning skal ligge til grunn for en tillatelse til skadefelling, jf. § 12. Nemndene anser at § 11 ikke er relevant i denne sammenheng.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i samsvar med forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Dersom vedtatt skadefellingskvote er utnyttet skal nemnda uten opphold møtes for å vurdere utvidet kvote.

Sekretariatets kommentarer til klagens anførsler

1. Streifdyr er avgjørende for tilføring av nye gener, og genetisk status bør derfor være kartlagt før fellingstillatelse gis.

Rovviltnemndene tildeler en kvote – altså en ytre ramme for uttak gjennom betinget skadefelling og som Statsforvalteren har tilgjengelig i tilfelle behov. Når Statsforvalteren gjennom beitesesongen vurderer å ta ut skadegjørende individ eller individ som befinner seg der skadepotensialet er høyt, så vil eventuell informasjon om genetisk viktige individ i området også vurderes. Oftest vet man ikke genetisk status eller opphav til ulver som dukker opp, og det kan også være krevende å fastslå dette fordi det må samles og analyseres prøver fra individet. Men skulle forvaltningen ha kjennskap til at det kan være genetisk viktige individ i området, så skal dette tillegges vekt og vurderes opp mot andre avbøtende tiltak og man vil før eller ila. skadefelling forsøke å samle prøver fra dyret for å avdekke genetisk status.

2. Ulovlig jakt er ikke vurdert i vedtaket og bør tillegges vekt.

Forekomsten av ulovlig avlivning vil normalt tillegges en viss vekt når det gjelder kvotefastsettelse for lisensfelling. Skadefelling er en fellingsform som er rettet mot å kunne ta ut skadegjørende individ. Selv om ethvert uttak i større eller mindre vil kunne påvirke en bestandsstørrelse, så er det lisensfelling som man benytter for bestandsregulering. Desto høyere den eventuelle ulovlige avlivningen er, desto mer vil det kunne påvirke kvoten som kan settes for den legale lisensfelling.

3. Punktet om vurdering av ekstra kvoter må fjernes.

Klagen retter seg mot et tillegg til vedtaket og som ble tatt inn gjennom nemndenes behandling:

«Dersom vedtatt skadefellingskvote er utnyttet skal nemnda uten opphold møtes for å vurdere utvidet kvote». Sekretariatet anser at tillegget skal tydeliggjøre at man ikke ønsker en situasjon hvor man ikke har anledning til å fatte vedtak om uttak, og det har ingen reel betydning utover dette.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemndene

) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet.

Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemndene på vedtakstidspunktet.

Konklusjon

Sekretariatene kan ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier en omgjøring av rovviltnemndenes vedtak av 16. april 2021.

Innstilling

1. Om rettslige forhold:

Rovviltnemndene viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndenes klagebehandling:

Rovviltnemndene legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse, jf. nml. §§ 8 og 10 jf. også fvl. § 17.

Rovviltnemndene kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Vedtaket ansees også tilstrekkelig begrunnet.

Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemndene opprettholder sitt vedtak av 16.4.2021 i fellessak 1/21, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.